

Social- og boligminister Sophie Hæstorp Andersens talepapir

Anledning	BEU alm. del – samrådsspørgsmål F (åbent)
Dato / tid	2. april 2024, kl. 13.00 – 14.30
Sted	Folketinget
Talens varighed	Ca. 8 minutter.
Talens formål	Besvarelse af samrådsspørgsmål F (åbent)
Publikum og programpunkt	Beskæftigelsesudvalget

Det talte ord gælder

[Indledning]

- Tak for samrådsspørgsmålet.
- Jeg har set frem til at komme i dag, for det er vigtigt, at vi får startet en god samtale om, hvad vi kan forvente af det offentlige. Så tillad mig at starte der.
- Der er ingen tvivl om, at muligheden for at få sin sag afgjort af en klageinstans indenfor rimelig tid, er vigtig for borgerne i det her samfund.

- Omvendt er vi også nødt til at erkende, at verden har forandret sig.
- Vi står bl.a. i en ændret geopolitisk situation. Over de kommende år bliver der behov for massive investeringer i vores forsvar og fælles sikkerhed.
- Samtidig har vi en demografisk udvikling, som tilsiger at vi bliver flere og flere ældre.
- Endeligt står vi i regeringen fast på, at vi skal minimere det offentlige bureaukrati – også på statens område.
- Samlet vil de tre udfordringer kræve, at vi justerer vores forventninger til den offentlige sektor. Jeg tror, at vi skal berede os på at skulle træffe nogle meget svære valg i fremtiden.
- Og de svære valg vil skulle træffes på alle områder i samfundet – også det sociale.
- Det er vigtigt for mig at slå fast til at starte med, før jeg går konkret til spørgsmålet.

[Ansvarsfordeling ift. samrådsspørgsmålene i dag]

- Vi er to ministre til stede i dag.

- Det er vi, fordi Ankestyrelsen, som ligger under mit ministerområde, behandler klager over afgørelser vedr. seniorpension, som beskæftigelsesministeren har ressortansvaret for.
- Jeg vil derfor også primært forholde mig generelt til spørgsmålet om sagsbehandlingsgaranti og ventetider for afgørelser i Ankestyrelsen.
- For spørgsmål vedr. seniorpension specifikt, vil jeg henvise til min kollega, beskæftigelsesministeren.
- Med den ansvarsdeling på plads vil jeg nu først knytte et par ord til spørgsmålet om sagsbehandlingsgaranti.
- Herefter vil jeg sige lidt om nedbringelse af sagsbehandlingstiden.

[Ankestyrelsens opgave]

- Lad mig indledningsvist sige, at det er helt afgørende for mig, at Ankestyrelsen lykkes med at sikre retssikkerheden for borgerne. Det er det, styrelsen er i sat i verden for.
- Ankestyrelsen behandler ofte klagesager fra borgere, der står i en udsat situation. Det

kan fx være borgere, der har fået afslag på at få tildelt et hjælpemiddel, eller i dette tilfælde; seniorpension.

- Ankestyrelsens behandling af borgernes klager og rammerne for den sagsbehandling er derfor af afgørende betydning.
- Derfor skal sagerne også behandles indenfor rimelig tid. Så borgeren får klarhed om sin situation. Det gælder helt generelt og selvfølgelig også for sager om seniorpension.

[Generelt om sagsbehandlingsgaranti]

- Når der i samrådsspørgsmålet spørges til sagsbehandlingsgaranti, forstår jeg det i denne sammenhæng som en slags 'tildelingsgaranti', hvor borgeren automatisk får tildelt en ydelse, hvis sagen ikke er behandlet inden for en given frist.
- Jeg tolker det altså ikke som et spørgsmål om lovbestemte frister eller lignende.
- Det vil i den relevante lovgivning være fastlagt, hvilke kriterier der skal være opfyldt for at få tildelt en given ydelse.

- Det vil ofte være op til en konkret individuel vurdering, hvorvidt kriterierne er opfyldt.
- Jeg vurderer derfor ikke, at det er en farbar vej, at man per automatik tildeler en ydelse, fordi en afgørelse af en klagesag trækker ud.
- I lovgivningen ser vi enkelte steder særlige undtagelser, hvor klagen over en afgørelse kan have såkaldt opsættende virkning.
- På socialområdet gør det sig fx gældende for klager over afgørelser om flytning uden samtykke efter servicelovens §§ 129 og 129 a, der som hovedregel medfører opsættende virkning.
- Men generelt mener jeg, at tildeling af ydelser må skulle ske på baggrund af en konkret vurdering af, om betingelserne i den relevante lovgivning er opfyldt.

[Om stigende sagsbehandlingstider og håndtering heraf]

- Inden min besvarelse af anden del af samrådsspørgsmålet, vil jeg gerne slå fast, at jeg deler bekymringen over sagsbehandlingstiderne i Ankestyrelsen.

- Sagsbehandlingstiderne er aktuelt for lange på fx de kommunale social- og beskæftigelsesager, og jeg mener også, at udviklingen er gået i den forkerte retning.
- Inden jeg siger noget om, hvordan vi vil håndtere de stigende sagsbehandlingstider, vil jeg kort forklare, hvad det er for en situation, Ankestyrelsen står i.
- Ankestyrelsen har generelt over de seneste år konstateret en markant stigning i antallet af indkomne sager.
- Fra 2020 til 2024 er det samlede antal sager steget med ca. 10.500 sager. Det gør sig gældende på tværs af sagskategorier – og på tværs af de mange forskellige ressortmyndigheders områder og lovgivning, som Ankestyrelsen er klageinstans for.
- Den øgede sagsmængde lægger naturligvis pres på de ressourcer, som er til rådighed i Ankestyrelsen. Og blandt andet af den grund stiger sagsbehandlingstiden.
- Jeg ved, at Ankestyrelsen og alle deres gode medarbejdere, allerede gør hvad de kan, for at behandle sagerne hurtigst muligt, indenfor de rammer styrelsen har.

- Men Ankestyrelsen kan kun gøre så meget.
- Det tydeliggør behovet for at handle. Så vi får taget hånd om den strukturelle udfordring her.
- Jeg vil derfor tage kontakt til mine ministerkolleger for at se på hvad der er af løsningsmuligheder.
- Mit ønske er, at vi får skabt et grundlag for, at vi hurtigst muligt kan træffe beslutninger med henblik på igen at få nedbragt sagsbehandlingstiderne.
- Det er vigtigt for mig, at vi ser bredt og strukturelt på udfordringerne. Det skal også ses i sammenhæng med regeringens mere generelle ambition om, at frigøre administrative ressourcer i både stat og kommune, så vi kan prioritere den borgernære velfærd og tryghed for Danmark.
- Jeg forventer at inddrage jer, når vi har noget konkret at drøfte. Og jeg hører i mellemtiden gerne fra jer, hvis I har konkrete input til fx administrative lettelser, som kan medvirke til at forbedre sagsbehandlingstiderne.

[Afrunding]

- Lad mig afslutningsvist understrege, at jeg er optaget af at finde løsninger på de stigende sagsbehandlingstider.
- Det er en uholdbar situation for de mange borgere, som har behov for hjælp – også de borgere, der venter på en afgørelse om seniorpension.
- Vi følger derfor sagsbehandlingstiderne i Ankestyrelsen tæt, og ser på hvad der er af løsningsmuligheder, så vi hurtigst muligt kan træffe beslutninger, der kan få nedbragt sagsbehandlingstiderne.
- Jeg ser frem til dagens drøftelser med jer om området.
- Tak for ordet.